

ידיעות

פעם שער צייטונג

דיוקום בלאס עיינטיגן... פרייטאג וואכענשליד... פרייטאג וואכענשליד... פרייטאג וואכענשליד...

אויף דיעזע צייטונג קאנוסא... יעדע טאג... פרייטאג וואכענשליד... פרייטאג וואכענשליד...

№ 5. פרייטאג יאר תרמ"ג. פסט מיטטוואך ב שבת ה'תרמ"ג. Pest, den 10 Jänner 1883.

פערשעדיגע נייאנזייטען.

אייניקל איינע אה אים הויזע... דאס איז א שיינע זאך... פרייטאג וואכענשליד... פרייטאג וואכענשליד...

האבען וויר פרייעדיגן?

אפערטע אינד אנטהאל און אסאלען וואללען... אים ווא דיטע ראפפע אין דענקמאל... פרייטאג וואכענשליד... פרייטאג וואכענשליד...

דער פרייטאגער טאג

דער פרייטאגער טאג... פרייטאג וואכענשליד... פרייטאג וואכענשליד... פרייטאג וואכענשליד...

יאהרע הינדורף אים שווימע זיינע אנגעזעסע
עבערשטעלעך געלד קיים צוריקגעבען!

1) דער איננס ברוק ע-ר-ל א-ז-ע.
בייא דער אס-טען יענער פארנעאמטענען
ציעהונג ווארדען פאלגענדע געווינ-נימערען גע-
צאנען. אונד צוואר: פיעל דער הויפטערעפער מיט
15000 גילדען נים 2382; דער 2-טע טרעפער
מיט 2000 גילדען. אויף נים 23087 — אונד דער 3-טע
טרעפער מיט 60 גילדען אויף נים 22905 — פערנער
געווינען 300 גילדען נים 41973, 180 גילדען 18366, אונד
50 גילדען געווינען נים 14882.

2) דער זאצבורג ע-ר-ל א-ז-ע.
בייא דער אס-טען יענער פארנעאמטענען
ציעהונג פיעל דער הויפטערעפער מיט 15000 גילדען.
אויף נים 68445 — אונד דער 2-טע טרעפער מיט
1000 גילדען. אויף נים 41866 פערנער געווינען: יע 500
גילדען, 31905 אונד 61553.

נעשעפטסברויבט.

פעסטער פרייען.
קארן 6.70 — 7.25 גילדען.
נערטע פוסטער-ווארע 6.40 — 6.70 גילדען. טאלע.
ווארע 8 — 9 גילדען.
קורורין (נייע) 6 גילדען.
האסער 6 — 6.50 גילדען.
רעסס, קאל פער אוינטסט-פעסטעסטער 13 1/2
— 13.50 גילדען.

סעלע-ל-ר-י (פער 100 טראראס אהטס
זאק, פרייא אס פעסט 1) 9 גילדען 19 גילדען 60 קרי. נים 1:
19 גילדען — קרי, 2 גילדען 18 גילדען 40 קרי, 3 גילדען 17 קרי 80
17 גילדען 14 קרי 30 קרי, 16 גילדען 20 קרי, 15 גילדען 15 גילדען
10 קרי, 14 גילדען 20 קרי, 12 גילדען 20 קרי, 20 גילדען 8 קרי, 10 גילדען
10 גילדען — קרי, פיינע קליינע 4 גילדען — קרי, נאכע קליינע 3
גילדען 80 קרי.

הילדען נעריס סעו פעסטע אונארשע 10
12 גילדען 12 — 16 גילדען. ראקע הונדע 6.50 הונדע ביין
10.50 — 11, נאכע הויסע באהען 9.50 — 9 גילדען. צווייטעל
11.75 — 12 גילדען. ליינאמען 12.25 גילדען. האנשאמען 10 גילדען.
8 אראס גילדען. סעטעל 30 גילדען 30, הויקען 6.50 גילדען 7 — גילדען.
מאקן נוייע 28 — 29 גילדען 28 — 31 גילדען.
ערדעסעל פער 100 קילאראס צו 230
240 גילדען.

שפריסס יעטעסע הארע אים קריינגען
31 — 31.75 גילדען. אלטע-עמטארקע 33 — 33.25 גילדען. פער
10000 לויטער טרעפער. —
שילדאן 35 — 35 גילדען. פער העקטאליטער 35 — 38
גילדען. אלטער טויטער 60 — 75 גילדען. יע נאך קוואליטעט —
צו 11 עסעקען באנטישע 22.65 — 23.20 גילדען.
סעביישע 22.75 גילדען.
צו 11 עסעקען 100 (לעקווא) באנטישע 22.
— 23 גילדען.
האלינדישע-פער 37.50 — 40 גילדען.
11 אסס יאזעטער 126 — 127 גילדען.

וויינישטיין 58 — 66 גילדען נאך קוואליטעט
קנאסער אונארשע 16 — 16.50 גילדען.
קלעמער 44 — 46 גילדען.
ריבאל ראפסעלס ראפטינישע 39 גילדען.
פער 100 קילאראס.
רעסקורב 6.25 גילדען.
אונשליסליכע (הלב) 51 — 52 גילדען.
סעטראל 24.75 — 25 גילדען.
שאסעלע און פארנער וואכע ווארדען
1200 שטיק פערשיידענע נאמטונגען פערקויפט. אונד צוואר
דייטשעוואלינע 2.60 — 3.20 גילדען. באנטישע אונד באנטישע
2.80 — 3.10 גילדען. פארע — סעביישע 132 — 142 גילדען. גילדען
מירקישע אונד מאצעדאנישע 12 — 14 גילדען. קאנטישע אונד
באנטישע 41 — 42 גילדען. פער 56 קילא — (אללער פער
2 פעטעטע)

לאסעלע רעדיטשעוואלינע צו 65 — 66 גילדען.
פער 102 שטיק.
קייטעלעלע 112 — 115 גילדען. פער 102 שטיק
הייטע ווי נאטייען: פער 100 קו אונארשע
קו-הויטע 105 — 108 גילדען. אסעווייטע טראקע 110 — 112 גילדען.
ראקטישע 11 — 11.50 גילדען. קאלע-פאלע אונד קאפע
205 — 210 גילדען. מיט קאפען 190 — 195 גילדען. קילא.
הערע נעשעט. פסער-הויטע 25 — 28 קילא 160 —
164 גילדען. איינמאל פערזעטע טעריע פאן 10 — 14 קילא
164 — 166 גילדען. איינמאל פערזעטע טעריע 16 — 18
קילא 162 — 165 גילדען. הייטאל פערזעטע טעריע 19 —
22 קילא 164 — 166 גילדען.
קאלברער ערביינע 9 — 12 קילא 425 —
465 גילדען. נענעכטס 6 — 9 קילא 350 — 355 גילדען פער
100 קילא.

שאסעלע און פארנער וואכע ווארדען
נעשעט ווער שוואך. עס ווארדען בלאס 550 מעטער-
ענטען מיטשעלע וואלע 80 — 90 גילדען. אונד באנטישע
אוינטערן 56 פער קילא פערקויפט. —
וויינער פרייען.

וויינער פרייען פערקויפט ווארדען 40000 מעטער-
פרייען אונארשע-וויינען 775 — 80 קילא 8,80 — 10,65 גילדען.
פער מעטערענטען.
קארן אונארשע 68 — 77 קילא 7,65 גילדען.
דען פער טעריע.
נערסעלע אונארשע 60 — 64 קילא 8,35 —
8,50 גילדען.
האסער אונארשע 7,85 — 7,50 גילדען פער
מעטערענטען.

וויינער פרייען 19,75 — 21 גילדען.
וויינער פרייען 19,25 — 17,75 גילדען.
19,75 — 16 גילדען. פער אללעס פער טעריע.
לאטא-ציעהונג פאר 5 יענער 1883.
אפען 8 88 84 7 41
לייניג 15 96 54 1 34
טריעט 64 69 60 13 32

פער אונארשע-פרייען יעדאפטע: מאר בריי ריינ.

2) (א' ב' ע' ד' א' אונגליק אין
ליפסא) שהיילט אונד דער קאנאר שטערן דען
פאלעאל וויא פאלט מיט: איך זאס מיט מיינע
פרייא אונד מיינע צווייא קינדער לויין דעס אבענדס
אם מישע פלאטעליך עקספלאדירטע דיא פעט-
ראלעאום-לאמפע אין פאלע דעססען מין 4-יעה-
רונגעס וואכטען זאכע בראנד-וואנדען ערהיילט.
דאס עס נאך דריי-טעניגעס שווערען לידען דען
גייסט איינמאל. איך אונד דאס 6-יעהריגע קינד ער-
ליטען גור אונדערשטע פערלעצונגען. ווי
זינדען איך נעשטלאב בערייס פאללעקאמען
הענעשטעלט. — אללענפאלעס ערוועהט מאן
איינע דענעס זאכע וואכענע דאס דער בענעריילע
אונגליקס פאלל ניכט אין פאלע איינער נאכלעס-
סינישע ענטשטארען אויט וויאס מעטעהן פיר
דיא עמערעפענדען עלטערן איינען טראקט בי-
טען קאנן —

3) (א' ב' ע' ד' א' אונגליק אין
בראסען וויא דאס מיטשעוויינע נאך דען הוינען
בלעטערן, אס דער וויינע איינע אלעקסאנדער
הערמאנאויס סאטאר פאן זיינע שיינע-ווארדענען
פעדע אים זעהר גרויע האפטע ווינע געטארטע
ווארדען. נאכטערליך ערהאלטען וויא דירעקט אים
סאטאר דיא מיטשעוויינע דאס דער אלעקסאנדער
הערמאן ניכט-וידע ווארדע וואס וויא דער העיט
נעריע בערייטען.

4) (א' ב' ע' ד' א' אונגליק אין
נעוויינע דען דאס הויפטשטישען בלעטער
נעראפענטליכע פאלגענדע מיטשעוויינע: ביא
דער ציעהונג דער אפער שארט-לאקע אס 15-טען
ויינ 1852 פיעל דער היפט-טרעפער פאן 20,000
גילדען אויף דאס לאך נעמער 22533. דאס געלד
קיינט זיט יענער צייט ביא דער אפער שארט-
לאקע און בערייטעט אבער דער גיליכע
נעוויינע ווייל נישט מעלדען אים דען היפט-
טרעפער אבערהאלטען. — ווער ווייס אב דענעס
לאך ניכט אים בעזענע איינע ארמען פאמיליע —
פאטער זיך בערייטעט דער מידע-פאלל אים דאס
טעגליכע בראך קעמפען מיט אונד קיינע אהנע
פאלע האט ער אבער אין פערמאנע פער-
פאלע קאנן דאס אללענפאלעס איינע וויינע
אום פיר ווי אונד זיינע קינדער איינע סאנדע עק-
סיטענען צו גינדען.

פרייען וויינע		פרייען וויינע		פרייען וויינע		פרייען וויינע	
קרי. נים	פרייען וויינע	קרי. נים	פרייען וויינע	קרי. נים	פרייען וויינע	קרי. נים	פרייען וויינע
24	פרייען וויינע	100	פרייען וויינע	100	פרייען וויינע	100	פרייען וויינע
127	פרייען וויינע	5 65	פרייען וויינע	5 65	פרייען וויינע	5 65	פרייען וויינע
63	פרייען וויינע	9 48	פרייען וויינע	9 48	פרייען וויינע	9 48	פרייען וויינע
27	פרייען וויינע	9 48	פרייען וויינע	9 48	פרייען וויינע	9 48	פרייען וויינע
36	פרייען וויינע	58 65	פרייען וויינע	58 65	פרייען וויינע	58 65	פרייען וויינע
114	פרייען וויינע	11 71	פרייען וויינע	11 71	פרייען וויינע	11 71	פרייען וויינע
109	פרייען וויינע	1 16	פרייען וויינע	1 16	פרייען וויינע	1 16	פרייען וויינע
122	פרייען וויינע	1 16	פרייען וויינע	1 16	פרייען וויינע	1 16	פרייען וויינע
118	פרייען וויינע	118	פרייען וויינע	118	פרייען וויינע	118	פרייען וויינע
85 87	פרייען וויינע	129 75	פרייען וויינע	129 75	פרייען וויינע	129 75	פרייען וויינע
84 89	פרייען וויינע	136 60	פרייען וויינע	136 60	פרייען וויינע	136 60	פרייען וויינע
97	פרייען וויינע	167	פרייען וויינע	167	פרייען וויינע	167	פרייען וויינע
96	פרייען וויינע	166	פרייען וויינע	166	פרייען וויינע	166	פרייען וויינע
96	פרייען וויינע	40	פרייען וויינע	40	פרייען וויינע	40	פרייען וויינע
97	פרייען וויינע	25	פרייען וויינע	25	פרייען וויינע	25	פרייען וויינע
98	פרייען וויינע	171	פרייען וויינע	171	פרייען וויינע	171	פרייען וויינע
133	פרייען וויינע	38	פרייען וויינע	38	פרייען וויינע	38	פרייען וויינע
97	פרייען וויינע	108	פרייען וויינע	108	פרייען וויינע	108	פרייען וויינע
101	פרייען וויינע	32	פרייען וויינע	32	פרייען וויינע	32	פרייען וויינע
101	פרייען וויינע	19	פרייען וויינע	19	פרייען וויינע	19	פרייען וויינע
102 75	פרייען וויינע	20	פרייען וויינע	20	פרייען וויינע	20	פרייען וויינע
98 50	פרייען וויינע	40	פרייען וויינע	40	פרייען וויינע	40	פרייען וויינע
89	פרייען וויינע	57	פרייען וויינע	57	פרייען וויינע	57	פרייען וויינע
158	פרייען וויינע	10	פרייען וויינע	10	פרייען וויינע	10	פרייען וויינע
158	פרייען וויינע	21	פרייען וויינע	21	פרייען וויינע	21	פרייען וויינע
158	פרייען וויינע	46	פרייען וויינע	46	פרייען וויינע	46	פרייען וויינע

מ'עניינין. דאס דריי האבן געשען לילטען ביזא האפען
דא איהנען אנפערשטען געלעךר אונטערשלאגען
אינד איינשטעלען. נון אויז דער איינע מיט-
טעריאום אס קאנגליבען האפלאנער אונטער דען
האדערען בעקאמען דער דעשטאדל פארנעקאס-
מען, אינד דער דעב, דער קיין גערינגערער אים
דער ענדיראל-סקרעטער דין וואקאן זא קסן
איז, ווארדע איך שאן פערהאפטעט. דערעזע האט
דיא אויס אנפערשטען געלעךר איהרעם בע-
שימטונגסארטע ניכט אכטעפארט, זאנדרען זיא
איינעשטעקט. דיא פראנע איז נון וואס פיר
איינע אויפזיכט וואס פיר איינע קאנטראללע הער-
שען דא אים מיטטעריאום. ווען דעס מאגליך איז,
דיא געלעךר, דיא ענינע פערבוסט ווערדען מיטסען,
איינשטעלען. דיא ענינע דאס דא דארף לייך גע-
קאמען? דען דיעזער דעשטאדל ווארדע ניכט
הויך דען מיטטער אדער זינע פערשטעטער זאנ-
דערן הויך נאנין אנדערע ענטדעקט. — ביים פער-
הארע טאכטער דער פערהאפטעט וואקאן זאקסן
האבט וויכטיגע נעשענדיגסען, לויט וועלכער
איך אנדערע פערזאנען פאן איינפלוס אן דעם
דעשטאדל בעשולדיגט ווארען, דיא נעשטאד-
לענען געלעךר הירטען פאן דען טאכטער עהר-
וועלכע פיר דיא פערליהונג פאן ארדען, אדעלס-
ערהעבינען אינד טיטעלן אים מיטטעריאום אס
האכסטען האפלאנער איינעוואהלט ווארדען,
(דענען הערערען באשטען זיך ווארשיינליך; ווען
דיא לייטע זאך אונקלוג זינד, דאס דיא פיר ארדען
זא האפען טאכטען צאהלען, זא טהון וויר דארן
ניט, ווען וויר דאס געלד פיר אויס פערזונדערען,
דר וואקסן אויז דער זאך איינעם גייענדיש-קא-
מאלאישען נייטליכען אויס דעם בערענער קא-
מיטאטע.)

(ה א ב ע ר צ י ג ש פ ע נ ד ע א י -
נ ע ר י י ד י י.) אים קעסטהעלי ווירד נעמעל-
דעס: פ'יירא וויטווע אלעקסאנדער גינבערנער
פאן היער האט אס טאנע דעס ניי-איהרעם 1888 דעם
היינטיגען בירגערייכטער-מייסטער דען בעטראג פאן
500 גולדען פיר דען ארמען-פאנר איבעררייכט. דיא
ציניגע דיעזער שטיפטונג זאללען דען ארמען דעם
ארטעס האנע אינטערשעך דער קאנפעסיאן צו
ניטע קאמען, וואס ווארד אינד אנט-טעמיטן צו
דיעזער האכער-צינען סעמיטישען פ'יירא וואקאן
זאנען ווערדען!

(ה א ב ע ר צ י ג ש פ ע נ ד ע א י -
נ ע ר י י ד י י.) אים וואנ-ניישטאר-
טעל ווירד בערלינגער אס 8-טען דיעזעס ווארדע-
הער אין גיזיו פאן 90 יאהרען צו גראבע געטרא-
נען: דעס וואר דיעס הערר געזאן אינהארן, אס-
טער דעס העמטאלען שטאטס-קערקעטערס אים
אונגארשען אנדערעס מיטטעריאום העררען עהר-
ארד הארן, דער פאר היינטיגען יאהרען אין בעס-
טעס מאנינס אלטער אין פסט פערשיטארט, א-
בערדעס האטער דיעזער מאנן דאס גלויבן, איך
נאך איינען ארטיקל אנטשולדיגען זאך צו בעניט-
ען: עס איז דעס הערר אנטאן הארן, הויפט-
קארטער דעם פערטעסבונדער שיינאל, דער
פערשטאריבענע וואר אים מאנן פאן פארציגליכעס
באראקען, אלס פארשיטעטע פארשידענע
וואהלטהעטיגקייטס-פערזאנען ערוואנדען זיך אים
דיא קראנקען אינד נאטליהידענען נאכט פער-
דענסטער, דער וואר אין טאכטער דער וואקאן אינד
וויטווען דערען אנטערשטעטער ער ווערדען איינע
פאסט 40 יעהרען ווירדוואקייט מיט לאבענס-
ווערטהעס איינער צו ווארדען זוכטער — ווער-
רענד זינעס לעבענס שטארבען אים 2 זאנען
אינד 2 טאכטער, דער הינטערעס נאך 2 זאנען
1 טאכטער אינד צאהלליכע ענקעל אינד אר-
ענעל, דיא אים איזן טויערען, דיא בעשולדיגען
אן זינעס לייכטע-בענענטיגען וואר איינע אללע-
איינע.

(ה א ב ע ר צ י ג ש פ ע נ ד ע א י -
נ ע ר י י ד י י.) ביים רוסישען קאזער אינד
ביים סילשאן געהארט עס ניכט מעהר צו דען געל-

מעשליכער היננעכונג — אלליין עס וואר אללעס
פערעכענס, נאנין ראב-סינעט שעהט אונטער
וואסער. דיא בעוואהנער ווארדען זיט געוואלט
אויס דען הייזערן געפארענען, בעפאר דיא פאן דער
פלוטה ערוויכט ווארדען, עס איז דען איך ביז-
הער ניכט בעקאנט געווארדען, דאס איך נור
אייין מענטש איז דאס לעבען נאכטאמען ווערען
איך דיא שטראסע דער פארשטארט אן-ווארשא
ליענען מיטע אונטער וואסער, דיא שטע-אבייטען
וואסערען מיט פאללער קראפט פארטענעטעט: דאס
וואסער איז אנדערס נאך דאס העלפטיגע דאס
בערייפצען, דיא געפארט אינד דאס עלענר איז
אן דיעזער פארשטארט איבערשויבליך, שטינדליך
ווירד פאן אונטער גייען הויכערען דער שטיצע-
דעמענטעלעט! איינע צווייטע דעפעטע
פאן 8-טען דיעזעס, 2 איהר נאכטיטאט, לויטעט:
דיא איז בעשטיגליג, דיא אנטא אינד דאס געטאטע-
גען איז אללגעמיין, דאס נאכטיטע זינד פאלל פליכט-
לינגע, אויף דען פלוטען שטימען שערעל אינד
קנאכען הערעס, דיא וואסער אין דען אלטען קורב-
האף איינערוונגען, דיא לאנדשטראסע נאך ווען
איז אן דרייסיג שטעללען דורכבראכען, דיא לייטע
פליכטעטען זיך אויף דיא הויז-בראדען, אן דעם
בענאכטאטען זאך איינען דאס מאן דיא איבער-
שיעטמינג זא געווארטיג, דאס מאן דיא פארשטאר-
בענען ניכט געדענען קאנן, מאן מוז דיא לייכען
אויף דען הויז-בראדען אויפגעווארדען ביז דאס וואס-
סער ווערער שיינען ווירד, — איינע דרייטע
ראאבער דעפעטע פאן 8-טען דיעזעס אבעניס
פערטעט: אויסער דען ראאבער פארשטערטעט
סינעט אינד ווערער פארשטארט זינד איך דיא בע-
נאכטארטען ארשטאפטען רעו-פאלו אינד פאמט-
האז גענעליך אונטער וואסער, דיא פאלק פליכט-
טעט איבערלאזן שאארענענען, דאס ניכט אין דען
וואסער-האללען געקראכען זיך ווערדען, אבער
איך אין דער איינערען שטארט ראאב זינד דיא
מיטטען קעללער-רייטע איבערשייטעט, אן דען
פארשטערטען שטענען פליעלע הייער ביז זיט
דאכע אונטער וואסער, דיא שטארט בערהאדען
אויס דער גראסען רעטטינגס-איינפאכע ניכטגעוואב-
טען, דיא בעפאלקערונג איז זעהר ערדענט אינד
עמפארט איבער דיא קאפלאוואקייט דער שטארט-
בערהאדען וועלכע אין דער שטייגער זינד זאס
ניכטס צו אינטערעסירען ווייס, איך דיא נאן-לייטינג
שטעהט אונטער וואסער, סינעט אינד רעו-פאלו
ווערדען אין וועניגען שטארט אין דען פלוטען בע-
גראכען זיך, שטיינעט פאן גענישען פארשטערן
דיא איינערען שטארט: דאס עלענר איז הער-
ערייכטענער, דיא פליכטלינגע מיטטען אין שילדע-
בירע אונטערבראכט ווערדען, איך דיא פרוואט-

זינענדי דעם ווערטהעס, וועלכעס אלס אויז אינד דאביא
ענין זינד ברויכט!

דיעזער וועלכער זאך געשפאכען, וואר אין ווער אים
פארטען, דאס טענסע ערוואל אקאסטא, ער וואר איינער
פאן דען מאראנען, וועלכע אויס שטאנען אינד פארשטארט
נאך דען פאך אונטערשטען אכטע ווערדען ווערדען
געווארדען ווארען אינד זיך דאס זיט ווערטהעס אס-
טענליך בעקאנטע האבען.

נאכדעם דאס שפ'ט בעייזש אים בעשטען נאנע
וואר, אינד דער קאסישען ניכט מעהר צו טהון האטער, זא
זיך דיעזער זינען היינטיגען אן, נען דאן איך דען אבען
ערווענעטער ערוואל אקאסטא צו איהר זאכטע, יאהר,
ווען וויר דאך איך ענין ווארדענעס פאללע, אינד האבט
אין האללאנד איינע פלייט וואסער נעשטיגען, אינד דאך
רייזט איהר ווערדען נאך ביאליוען ביאליוען גע-
הייט וואקאל וויר 24 יאהרען דען האללענערען אינד איהר
ווערדעט אויך דאס ענדערלעכע ווערדען: אבער וויר איהר
ווערדען דען זיכער, דאס דיעזעס וויר-אכטעריאקייט ביאוי-
ליען ניכט איינעס טאנעס ווערדען פאן דען פארשיינענען
צוויק אבערס וויר? איהר ווערדען זאך וואר אללע פער-
כטיגע אויס פארשטארט וואסער דען גענישען פאן ביא-
ווערדען טראנספארט אינד דאס זיט צוואונגען-אייבייטען
פערזארהיילט ווארדען!

„וואקאן ווערן וויר ניכט (זאנעט אקאסטא) וויר
שווען דעם היינטיגען האללאנער צו, דאס עס דיעזע פיר-
ווען נאך לאנגע בעווייזען וויר — אייביגעס ווירדען אויס
אויך אונזער דאסיינען גרויכענס-בייערע אונטערשייטענען.“
(פארשיטענע פאלטע)

דען געווענליכען דורכפארטערען, זא דאס דיא ווערדען
אויך דעם שיפט פאן דער פערטע אויך דיא קאסישע עני-
לאנדס ווערדען קאנטען.

עס וואר עפען אין העררליכען זאנעט-איינפאנג אין
איינעם הונדערטן טיילען לאנגען, אקאסער שטאנען ציינעט
זיך דיא ראשע פויגל-קונדל דער זאנעט אויך דעם מענעט
אין פרישער פארטען ווירד שוועלכע דיא זענעל, אן דער
פארדערען שטיצע דעם שיפטעס, אן דאס געלעךר נע-
לעהנט, שטאנען זינעט ערוואקען, וועלכע שיינבאר דיע-
זעס העררליכע מאטור-שי-שעיל בעווארדעטען, עס וואר
אין גיזיו פאן אונטענער 80 יאהרען, פאן נאכטער, נאך
זעהר רויטען נעשטאל, וועלכער דאס שטענע ווייטע,
פאן ווירדען זיין אינד הער בעווענעס האאר אינד דער לאנגע
בארט איין זעהר ערווערדענעס אויסווערען פערלעכען
געבען אים שטאנד איין טערבען אויס אלטער פאן 18
יאהרען זעהר איינפאך געקלייטעט, אבער דאך פאן וואני-
דער-שאנעס אויסווערען הייער ביידען פארזען האפטען
זא עטוואס געוויינטליכעס פיר דיא אויבערען לייטע
אויף דעם שיפטע, דאס דיעזעלבען נור מיט איינער געוויס-
טען שיא נאך איינען בליקען אינד זיך ניכט געשרויטען,
דיעזע אונטערשייטען.

דאך איינער פאן דען פויגל שווינדערען, וועלכע צו
געוועללשאפט יענער צווייא ערוואקען געהארטען, זאנעט
זינעט פיינער: וועלכע דען אלטען דע ווירדל מיט זינען
זינען ענקלען, וואר אן דער פארדערען שטיצע דעם
שיפטע שטענען אינד אן ערווערדעטען אונטער-ווען
ווייזער זינד: ווען אויך דיעזע בירדען אנטדעקט דאס אלטער
אינד דיא זענעל, זא ערליכען אויך אן דענעלבען דאס

II. זאנעט דעם ראמאנס.

עס וואר אן איינעם שאנען הערבעסטערען דעם
יאהרעם 1884, אלס איין גראסעס האללענדישעס שיפט
פאן דעם האפט צו קאנטראלירען אונטערשטעט דאס עיעל
דער פארהר וואר ביאליוען אין וויר-אכטעריאק, דאס שיפט
מיטטע צויערט דיא מענע-גענע צווייטען ענלאנר אינד
דע פאן דען ענלישען קיינעס-שיפטען בעהרדישט.

פינט נאך נאטאלאב איבער דיא מיטטעל, אים איינע זאלבע קויפן, דיא ענדליך דאך ווערען ריקערשאפטע ווערדען מיט ליסטען צו קאנינג. ווייר ווייסען וואהרהאפט ניכט. 11 ע'ן איינעם. ליד דיא פערמאנוואקסליכקייט טרופטע, דאס דין ניעמאנר אים דאס טרוהרענע געשיק דער אים קער- מער שטאכטערען ווען קוממערט איר מאן דין דאמיט ביינאנט, דאס נור ליסטען פארטראגענס- סרטי ווערן! און אים עס קיין וואינער, דאס אין באדי ווען צויעק ערשיינט דעם יא נור דאראן געלענען וואו, דיא אים טרופטע דעם פראצעסאט צו פערשולעפען, אים דיא ליידע דער פערדאט- מיטען ווען נאך מאגליכקייט צו פערלענערן. ניכט עס דען קיינען אים לאנדען, דער יא זאכע מיט קרעפטער האנד ביים רובעטען פראקט-ער- פאסט, אים פאר אלעס אונזערע אונשילדיגע- גלויבענס-ביודער אים פונטערעם קערקער צו בערעווען. — אים נעסטערען אבערנבלאסטע דעם פונטערט לאידר, ווירד אבער דאס רעזולאט דעם פונטערט וועלבע דיא ווארען פראצעס-פאר- פונטערטען אן דען איינע צור פערשיינע נע- שטעלעטען ליבענ-רעסטען פאלענרעם מיטפערלע- דיא ליבע נעדרט איינעם האלב-האלבען מערהען צווישען 14 אונד 18 יאהרע אלט ווארען דיישען נעמיסע צייכען הארץ, דאס דאס מערהען עטויא 17 ביז 18 יאהרע אלט געווען זיין רופטען אלליין עס איז טראצעדע ניכט אונמאגליך, דאס דאס זעלבע נוט 16 אונד 14 יאהרע אלט יאר, דא איד ביא זאלך זינען מערהען דיא קאכען הייפני שטארק ענטיקערט זיין. — פערנער ערנאב דיא איינער- וואסער נעלענען זיין מאכטען. — דאס דיא נענעל פעהלען, דאס פאנדען דיא פראצעסאדען ניכט פיר איינפאלער, דיא דעוועלבען ווייט גר פערטען איינערטויבען און פילונס איבערהאנגען זיין רופטען. איבער איינעלע פראגען האבען זיך דיא פרא- פונטערטען איד אן ארעטליכע פאכטענער אן דען איינערטויבעטען פאן ווען, פרא אינד נאכטן נע- רעכטע דערען מינוטען און דעם נאכטען, ווע- דעסען איינערטויבען דיא פראצעסאדען עכע בעשעפטיגט זיין, בערעוועטען ווערען זאללען. ווערען רעזולאט אים אן דאפעלטער בערעווען אין נעמיסען, ערסטען וויל איינערטויבען ווארען, דאס דיא ליבע קיינעם הייפען פרייע- צויעמער, זאנערען איינעם האלב-האלבען מערהען וועלבעם מאגליכקייט ערסט 14 יאהרע אלט וואו צווישען וויל איינערטויבען ווארען, דעם דיא ליבע לענגער אלס 10 טאגע אים וואסער נעלענען זיין מאכטען ביידע בערע- טונען לאסטען אלאז דיא פערטויבען איינער- טען

מען, דאס דיא און רעדע שטעהערענע ליבע דענן דאך דיא דער עסער שאלמאש וועווען, — אלל דאס איז רעכט נישט, ווען עס נור דאצי ביי- טראגען ווירד, נאך בערעווענע דעם פראצעסעס צו בערעווענען! — דיא הייגען בעלעטע-מעל- דען, דאס דיא אונזערטועסטע פראצעסאדען דאס נישטאכען איבער אים ערנעבנס איהרער איינער- זוכען אן דען ליבען - מהילען בערעווען דעם שטאטעס-אנוואלטע איבערנעבען האבען, דער עס זאנדרע, איד דיא ליבע-מהילען זעלבסט געהען היינט נאך נירעוואוא אב. איד און ווערען נישט אכטען פערוואהרען זיך דיא פראצעסאדען נענען דיא וויינערען דעם נירעוואווער ערעכטעסאדעס, דיא איינער ליבע-מהילע נאך פעסט צו זענערען, דא דאס ערנעבנס, דער איינערטויבען דיא ווערען פאלע אין פאלעשטערנענע געוועזען ווערען. ווען אבער דיא פראצעסאדען טראצעדען איהרע אים- מערהענען בערעוועטען אונד איבער דעם- סען ערנעבנס זאנאר בערעווען אין נישטאכען אב- גענעבען-זא ערשיינט אונס דיא דעספערליכע אפ- פעלראציען דער ווערען-פערטויבער אים צויעמליך איבערפאלעט אונד צויעמליך.

(איינע אפ ע 21 ע 22 לייב דאנק- זא נ 2.) דער פארשטאנדר דער איראעליטישען קולטע-געמינדע צו פרויענרובען פראצעסען- ליכט אים נעסטערען אונד אונמאגליכע דעם פעס- טער לאידר איינע דאנקזאנגען דיא וויר אים איינע פרויענע פליכט-ערפילונג בערעווען מיסען. און ווערען דאנקזאנגען הייסט עס נעמליך אונזער אנדרעס: א בעקאנטליך האבען דיא אונזערטויבען אים ווערענערקייט קאמאטא רעכט איר געווייט- העט. טראצעדען ווארען ביא אונס. אבלייד זיך דיא עאהרעכטען ווייטע געמינדע דעם ווערען- ביידע קאמאטאס בילדען, דא ווען קיין איינע- געס מאל נעשטארט, אונד ווארען קיינען ווען איד נור אין האר עקרויסטע. ווערען האבען וויר אין ערסטער ווייטע דעם ערנען איינער דעם האכערדיגען פראגען דעם ווערען פראצעסעס צו פערדאנערן, דער איד דיא בעלעלענען בע- שוויכטענער איר בערעווענער איינערטויבען, אינדרעם ער ווערענערקייט דאריין ווערען זעלבסט שטאר זיך יענער ארט צויעמליך, אין וועלבעם באוואליל- גען העסערעווען נענען דיא ווען געהא-נעטען ערנעקט ווירד, אבער איד דיא ארטס-בעהארדע האט זיך דורך אפערענענען געטרעהען איינער אים דיא איינערטויבען דער הונד אונד ארונט אין פרויענרובען בערעווענע פרויענעסען ער-ווארען אין איין גרויסע פערדענסט ערווארבען זיך איד דער הערר נאכער היינע ע ק ע ר אונד דער הערר-

פאלעטען. ריכטער דער ווען נאך ענדלאנד.

קראמוועל זענען געווען קאנינג קאל 11, פאן קראמוועל נעמליך נעשלאגען, דאס בלוט פאן טווערדען מיטשען בערעקטע דאס שלאכטפערל אונד דער פלוס וואר בערעקט טאנע פאם בלוטען ראש נעפריט — ווערען פלאכט וואר אס 10-טען סעפטעבער 1691. ווערען נעדי- לאנג דער קאנינג ווערענען פאפאליערע מאכטע דען קאני קאל 11 צו איינעם איינמאלהען דיכטלונג איהר דעסטען קאפ דאס פארלאמענט איינען הארען סוויזשע- טען אונזער טווענער פאררען אונד פוואלדען ענטקעט ער פערקלויבען נאך פאקאיי.

שטאלטראב מיסען זיך ענדליך פאר דעם נעוואלטי- גען יענער קראמוועל ביידען, אונד עס ווארען מיט ענ- לאנד נענצליך פערעוועטע דאן קערקער קראמוועל נאך לארען צוויק, וואו ער אלס בערעווער דעם פארלאנדרעם מיט נראכע פרויענרובען עספאטען ווארען.

יעצט קאנינג זיך קראמוועל איד מיט דעם פאר- לאכטעט ניכט מער פערטראגען ער ווארען זיך פאן דעם פארלאמענט ניכט מער בערעקלען לאסטען, און דער טווענער יענע פארלאמענט פאסט ער אין ווערען איינפאכען פוירטאנער-קלויבען אים פארלאמענט, שופטעט דא נע- גען דיא נעמענעטען סעכסצוואנען אונד פויען יא מיט היילע דער איינערטויבען פארלאמענט איינעם איינער- טויבען זיך קראמוועל צו, וואו בלוט איינען טרענען פאר- דעם אנדערען דיא בלוט איין ער-נענצליך! זיך ווערען דיא בלוט איין נאכטען-ליינערען!

קראמוועל בערעקט פויען נייעס פארלאמענט, וועל- טעס נור אים, ווערענען פוירטאנערען בעשטאנדר, דיא איהם ערנעבען ווארען, ווערענען ווערענען דאס פארלאמענט

מיט איינער רעדע אין וועלכער ער זאגט: דורך דיא נא- דע נאכטעס איז דער טאג נעקאממען, אן וועלכע דיא הייליגע אפאסטען ווערען, איה דער מרדע צו געווערען, דיא דעמיטירטען הייערעלען לויטער בבלישע נאמען, וואו בחסות, בחק אונד ויחזקת, אים פארלאמענט ווארען פאטענעט ניר בבלישע זעצענע געשיכטען, יא אים פארלא- טען בערעשטעטען טאן זיך זאנאר מיט דער רייזונג דער פראצעסיווונען פאן ריטאל, ריטאל שפויכט נעמליך פאן פ' י ע ר רייכען: פאן רייכע דער באבילאנער (בבל) פער- ווען, נירעכען אונד ראטען, וועלכע צו גרונדע געהען ווער- דען, ווארען דאן דאס פונטע ווערענען ווערען ווערען- איי- נעכטס ווערען ווירד, ווערען נאכט פונטע וועלע- וויך, וועלכעס וויר ווערען, איה דאס זיך מיטש'ס ריישען, ריישען דיא סייסען איה אין צוקונפטעס, טווענער- יענערען אים נעמיסען איה ערדען, פאל וועלכע פאר- דען פ' דיא גלויבענען.

צויר דאמאליגען צייט ענשטאנדען איד איינער קען ענלישען גלויבענס פאטייען דיא זאנעראנעטען- קונדע דען דאס הייסט, צושטעיער, וויל אים פארשונערען- אים אכטענע-פוינט צושטעיערען, און סהיער, פלעלע נע- קלירעט, פערדינסען וואו איה דען שטראסען אונד אין דען הייזען בויען, קראמאטן איבער דיא ווערען אונד פערקיי- דינסען אין נייעס נאכטען-ליינער. דיא קוועקלי-פער- קיינערען אים גלויבענעלעכער, דאס דאס גלויבאנע בעוואוסטזיין אונמאכטעלכאר פאם נאכטליכען ניסעט בע- וויקט ווערען, דאס יענער, דער ווערען נאכטליכען ניכט ערנעסליך זוכט, דורך שיללע בערעכטענע דער נאכט- ליכען פאנענבארונג טוהלאכעס ווערען אונד דאס איי-